

De zaak-Ali Aarrass: al zes jaar kan een Molenbekaar niet anders dan herhalen dat hij geen terrorist is

Er wordt een Belg gefolterd in Marokko

Al zes jaar lang staat het leven van de Belg Ali Aarrass (48) in het teken van één ding: het bewijs leveren dat hij geen terrorist is. Eind vorig jaar werd hij onder protest van Amnesty International door Spanje uitgeleverd aan Marokko, donderdag verscheen hij voor het eerst voor zijn rechters. Zwaar gehavend, maar toch alweer in staat om rechtop te staan. DOOR DOUGLAS DE CONINCK

Hij zag er beter uit dan we hadden verwacht", zegt Dounia Alamat, een Brusselse advocate die deze week met enkele collega's en mensenrechtenactivisten naar het Marokkaanse Salé afreisde voor wat ze zelf omschrijven als hun bescheiden bijdrage tot nog meer Arabische lente. "Anders dan de vorige keer kon hij even op eigen kracht rechtop staan. We kregen hem alleen te zien achter glas, ik kan dus niet zeggen of zijn benen nog altijd purper zijn, zoals zijn echtgenote beweert. Hij vertelde dat ze hem na zijn uitlevering aan Marokko weken lang hebben gefolterd. Hij werd onophoudelijk geslagen. Hij kreeg één of andere chemische substantie ingespoten. Door dat spul bleef hij dagen lang wakker, weliswaar als een zombie."

Ali Aarrass verscheen deze week voor de rechtbank in het Marokkaanse Salé. Zijn advocaten bepleitten zijn onmiddellijke vrijlating. Maar dat ligt natuurlijk een beetje lastig voor een vermeende moslimterrorist, die deel zou uitmaken van het vermeende netwerk rond de ook al vermeende Belgische terroristische leider Abdelkader Belliraj. Ali Aarrass heeft iets essentieels gemeen met de vorig jaar tot een levenslange gevangenisstraf veroordeelde Belliraj en zijn vele tientallen medeverdachten. Telkens als buitenlandse politiediensten of rechtbanken zich over het door Marokko tegen deze mensen opgebouwde bewijsmateriaal buigen, vinden ze het waardevol en kan de verdachte als een vrij man de zaal verlaten. Maar als ze worden verhoord door Marokkaanse politiemensen, dan bekennen ze bijna aan de lopende band moorden, bomaanslagen en nog uit te voeren terreurdaden. Allemaal heel spontaan, zegt Marokko.

"Hij heeft zelf niet het geringste vermoeden van wat hij zou hebben bekend", zegt zijn advocate.

CHARLATANS

Ali Aarrass werd in 1962 geboren in Melilla, de Spaanse enclave in de noordelijke punt van de Marokkaanse kustlijn. Zijn ouders scheidden, en op zijn vijftiende reisde hij met zijn moeder naar Brussel, waar eerder haar familie was neergestreken. "We zijn allemaal moslims en hebben een Marokkaanse achtergrond, maar verder hebben hij en ik niets met dat land", zegt zus Farida Aarrass.

Farida heeft zich voorgenomen werk te maken van een deugdelijk fotoalbum. Al sinds 2005 staat het leven van haar broer in het teken van het leveren van het bewijs dat hij géén terrorist is, iets wat meestal ook lukt. "Maar het helpt, merk ik, als je kunt tonen dat hij een mens is, een vader die dol is op zijn zesjarige dochtertje. Dat zijn vrienden heeft die bijvoorbeeld kunnen beamen hoe Ali over politiek dacht: 'Het zijn allemaal charlatans!' Dat is, in een notendop, de politieke overtuiging zoals hij die heeft opgedaan in de vleesfabriek, in Vlaanderen. Zijn passie was boksen. Hij bokste bij de amateurs en op maandag knipten we altijd de resultaten uit in *La Dernière Heure*. Ali Aarrass, alweer gewonnen met knock-out (*lacht*). Hij is gestopt met boksen omdat hij in de Koran heeft gelezen dat je je medemens niet mag pijnigen. Sindsdien traint hij nog maar neemt hij niet meer deel aan wedstrijden."

Begin de jaren negentig behoorde Aarrass tot ei zo na de laatste lichte Belgische dienstplichtigen. Hij had daar kunnen aan ontsnappen door zijn naturalisatie uit te stellen tot na de afschaffing van de dienstplicht, maar hij koos bewust voor het leger. "Hij vond het een eer om te dienen in het Belgische leger", zegt Farida. "Hij vond dat vanzelfsprekend. Word je Belg, dan ook Belgische soldaat, redeneerde hij. Hij zat ergens in een kazerne in de omgeving van Luik. Hij wou graag paracommando worden, maar werd tot zijn grote teleurstelling afgekeurd. Hij heeft diabetes."

Halverwege de jaren tachtig opende Ali Aarrass een krantenwinkelje in de Gentssesteenweg in Molenbeek. De zaken gingen goed, en hij opende er een tweede in Laken. Maar heimwee naar het zonnige

Melilla knaagde. "Hij had allergieën", zegt Farida Aarrass. "Telkens als hij zijn vader ging opzoeken in Melilla klaarde de lucht voor hem op. Hij voelde zich er veel beter. In 2005 keerde hij terug. Een kapitale vergissing. Hij was Belg, maar stond niet stil bij de verschrikkelijke gevolgen van zijn nationaliteit."

In 2005, in de nasleep van de vele onderzoeken na de bomaanslagen van Al Qaida in het station van Madrid (191 doden), duikt de naam van Aarrass op in het onderzoek van de Spaanse politie van telefoonlijnen. "Onze cliënt moet, toevallig, telefonisch contact hebben gehad met iemand die in contact stond met iemand die in contact stond met, enzoverder", zegt advocate Dounia Alamat. "Een jaar lang, van eind 2005 tot eind 2006, heeft de Spaanse justitie de telefoon van Aarrass afgetapt. Een jaar lang zijn alle gesprekken geanalyseerd. Zijn hele doen en laten gedurende twaalf maanden is in kaart gebracht. Overal waar hij is geweest, wie hij heeft ontmoet: ze weten alles. Het resultaat van dat onderzoek is dat hij in november

2006 werd gearresteerd door de Spaanse politie en na vier dagen weer werd vrijgelaten. In 2009 stelde de Spaanse onderzoeksrechter Baltasar Garzón hem finaal buiten vervolging. Van weinig mensen is zo intens de levenswandel onderzocht als van Aarrass. De conclusie is dat hij helemaal niets te maken heeft met moslimterrorisme."

Het goede nieuws bereikte Aarrass in de gevangenis. Een jaar voor de Spaanse justitie hem witwaste, werd hij weer opgepakt, deze keer op vraag van Marokko. De naam van Aarrass, heette het, kwam voor in de hoedanigheid van 'wapenleverancier' van Abdelkader Belliraj, tot dan toe een man zonder geschiedenis, met een baantje bij het ACV en een huisje met een tuintje in Everberg. Hij werd door de Marokkaanse autoriteiten uitgeroepen tot topterrorist, pleger van zes politieke moorden in België en persoonlijke vriend en gezant van Osama bin Laden.

Belliraj zelf zegt dat hij weken lang werd gefolterd en geen enkel besef heeft van wat Marokkaanse militairen hem tijdens de fol-

tersessies deden bekennen.

De these van de advocaten van Belliraj als zou de hele affaire-Belliraj niets anders inhouden dan gebakken lucht, kreeg vorige week een boost. Samen met Belliraj waren in 2008 vier Marokkaanse oppositieleiders en een journalist gearresteerd. Ook zij, stuk voor stuk internationaal gewaardeerde vreedzame activisten voor meer democratie in hun land, zagen zich opeens bestempeld als topterroristen. De politieke partijen waar ze voor opkwamen, werden bij wet ontbonden.

Vorige week kregen de vijf opeens allemaal genade van koning Mohammed VI. Samen met nog eens 87 andere publieke vijanden en 'topterroristen'. Ook Mustapha Moâtassim, op 18 juni vorig jaar aan de zijde van Belliraj veroordeeld tot 30 jaar cel voor terreuraanslagen, mocht nu opeens als een vrij man de gevangenis verlaten.

De vijf namen deze week deel aan protestacties tegen de rechtszaak tegen Ali Aarrass. Ze beschouwen zijn proces als een voortzetting van de schijnvertoning die hun eigen

proces was, en ook dat van Belliraj.

Ali Aarrass werd in december vorig jaar door Spanje aan Marokko uitgeleverd. Spijts zwaar protest van Amnesty International en het mensenrechtencomité van de Verenigde Naties. "Het is echt wel zuur", zegt zijn zus. "Marokko wilde ook een vriend van hem, al even onschuldig en betekenisloos, uitgeleverd krijgen. Maar hij werd door Spanje niet uitgeleverd. Hij heeft de Spaanse nationaliteit en Spanje levert geen onderdanen uit. Mijn broer is Belg. Hij had destijds ook gewoon Spanjaard kunnen blijven."

"België had het protest van mensenrechtenorganisaties kunnen bijtreden, maar doet helemaal niets. Die ene keer dat ik minister van Buitenlandse Zaken Steven Vanackere te spreken kreeg, zei die dat hij me een opdringerige en weinig beleefde vrouw vond. Ik neem aan dat je dat wordt als je broer wordt gefolterd en je land zich daar helemaal niks van aantrekt."

TEN ONDER

Belgische pedofielen die geklist worden in Thailand of Cambodja krijgen er in de gevangenis bezoek van Belgische diplomaten. Dat voorrecht lijkt op te houden bij mensen met een dubbele nationaliteit of met Arabisch klinkende naam. In Spanje noch Marokko kreeg Aarrass enige bijstand.

Het duurde tot 13 april, vier maanden na

■ Ali Aarrass en zijn dochtertje. Niemands levenswandel is zo intens onderzocht als de zijne. De conclusie is dat hij helemaal niets te maken heeft met moslimterrorisme.

Zus Farida: Steven Vanackere zei dat hij me een opdringerige en weinig beleefde vrouw vond. Ik neem aan dat je dat wordt als je broer wordt gefolterd en je land zich daar helemaal niks van aantrekt

zijn uitlevering, voor familieleden Ali Aarrass een eerste keer konden opzoeken in de gevangenis van Salé. "Hij had geen gevoel meer in zijn handen", zegt zus Farida. "Zijn benen waren inderdaad purper. Hij heeft last van epilepsieaanvallen. Hij is doof aan één oor. Het oor is, zo u wil, kapotgeslagen. En dus ja, hij heeft kennelijk allerlei 'bekentnissen' afgelegd. Hij is ook voorgeleid voor de onderzoeksrechter. In het dossier lees je dan dat het verhoor niet kon doorgaan omdat de beklagde niet bij machte was te spreken. Mijn schoonzus, die bij hem ging, vreest dat hij nooit meer de oude zal zijn. Wat rest, is een wrak. Hij gaat fysiek en psychologisch helemaal ten onder."

Aarrass wordt vervolgd voor wapenhandel met een Algerijn, die intussen ook is gearresteerd in Marokko. Bij een confrontatie konden beide heren enkel knikken dat ze elkaar nog nooit gezien of gehoord hebben. Idem voor Belliraj, die blijft herhalen dat hij nooit wat dan ook heeft bekend - ook niet dat hij een geheim agent zou zijn van de Belgische Staatsveiligheid - en graag zou terugkeren naar Evergem. En dat de naam Aarrass hem helemaal niets zegt.

"Ali vertelde dat ze hem tijdens een foltersessie opeens weg leidden naar een apart vertrek", zegt zus Farida. "Daar stond een gedekte tafel en een heerlijke maaltijd. 'Dit is je koningsmaaltijd', zeiden zijn ondervragers. 'Eet smakelijk, daarna gaan we verder met het verhoor.' Ze deden dat, zeiden ze, om hem beter het verschil te doen inzien tussen hemel en hel."

Begin juni wordt de rechtszaak tegen Ali Aarrass hervat. Er zal een nieuwe poging worden ondernomen om hem voor te leiden bij en te laten ondervragen door de onderzoeksrechter.

"De Arabische lente heeft de Marokkaanse autoriteiten toch al zo ver gekregen om de hele vertoning voor vijf mensen stop te zetten", zegt advocate Dounia Alamat, aan de telefoon vanuit Salé. "We kunnen alleen hopen dat men consequent is."